

4. nagroda

8486 Architekci Henryk Struski

Koncepcja projektowa zakłada jak najmniejszą ingerencję w istniejące elementy oraz teren kompleksu Wielkiego Pieca zarówno poprzez wprowadzanie kubatury, jak i minimalną ingerencję w istniejące konstrukcje. Projektowane elementy w zamierzeniu dopełniają istniejący kompleks nie konkurując z nim. Świadomą decyzją projektową była rezygnacja z jednego, wspólnego obiektu, którego kubatura swą wielkością przytłoczyłaby istniejące elementy Wielkiego Pieca. Uznano za właściwe, wykonanie próby swoistego ukrywania nowych, wymaganych funkcji, kładąc nacisk na dopełnienie już istniejącej tkanki, bez jej dominacji.

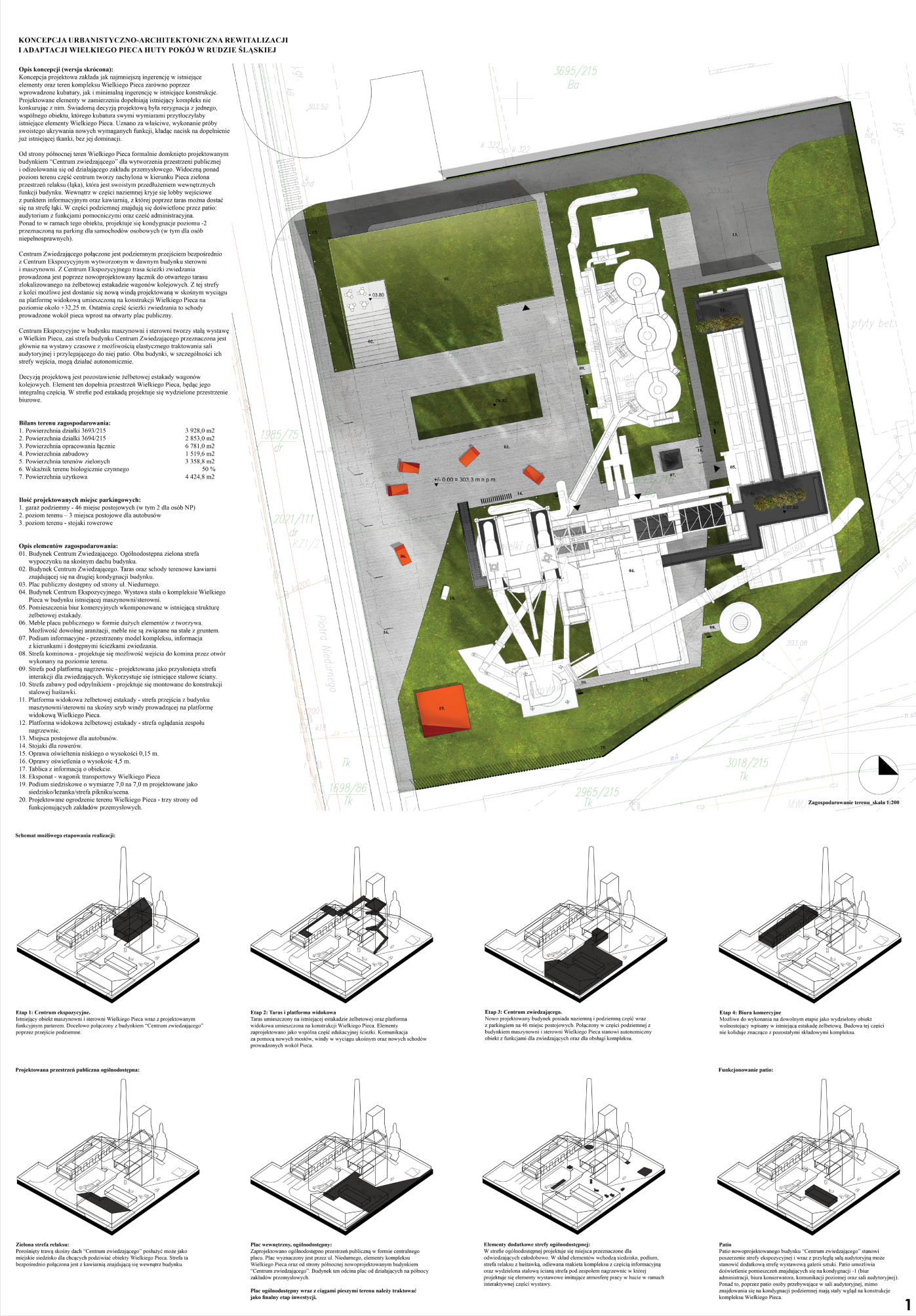
Nową kubaturą jest budynek Centrum Zwiedzającego, projektowany jako obiekt głównie podziemny. Tym obiektem od strony północnej domknięto teren Wielkiego Pieca, wytwarzając przestrzeń publiczną oraz tworząc formę zamkniętego kwartału. Przy okazji kubaturą budynku odizolowano się od działającego zakładu przemysłowego, niwelując jego widok do minimum.

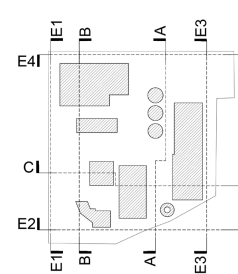
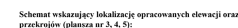
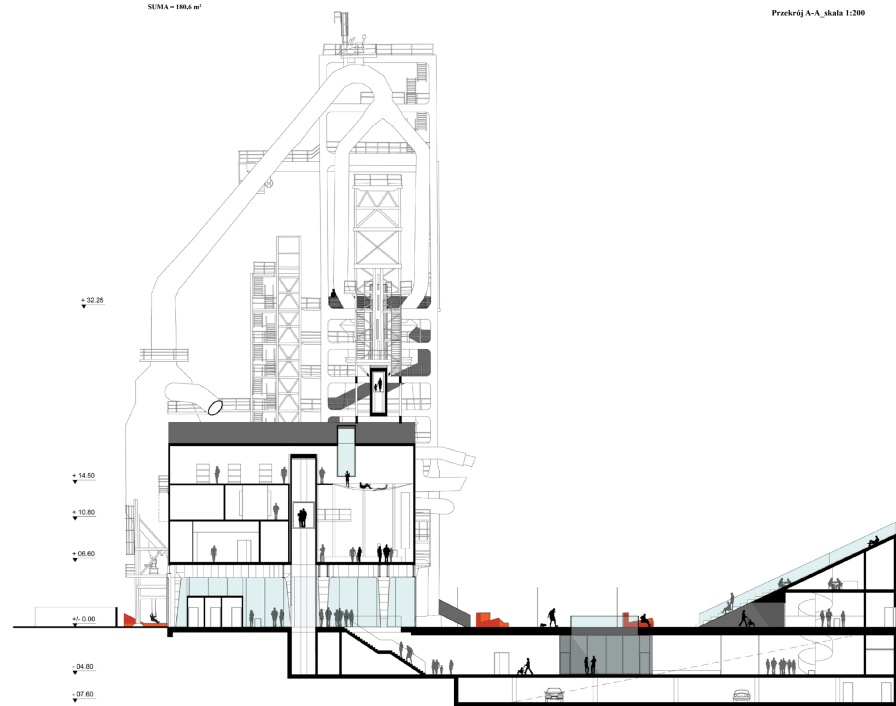
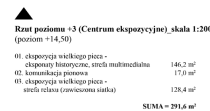
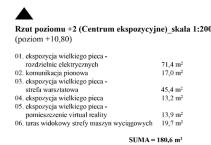
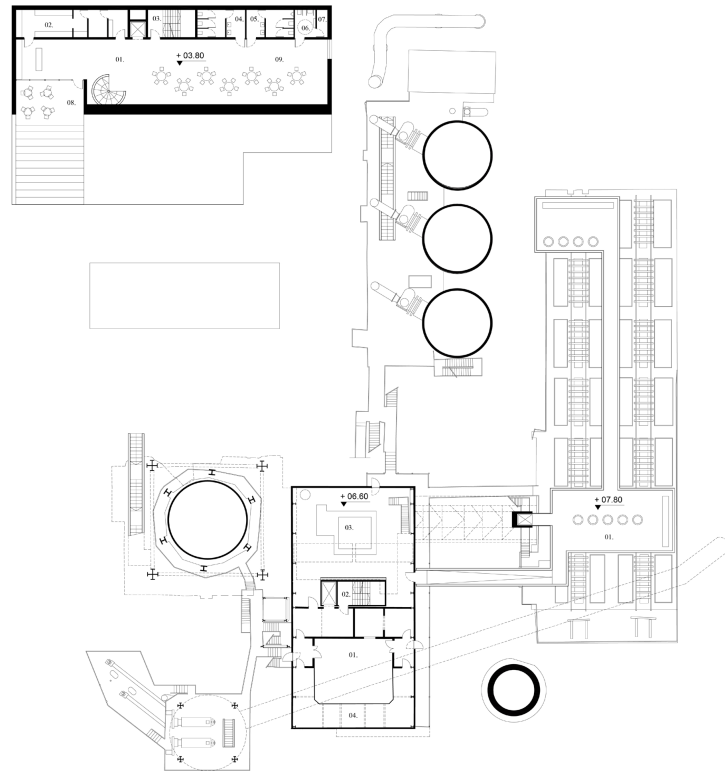
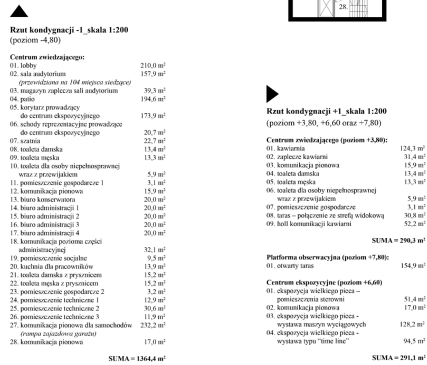
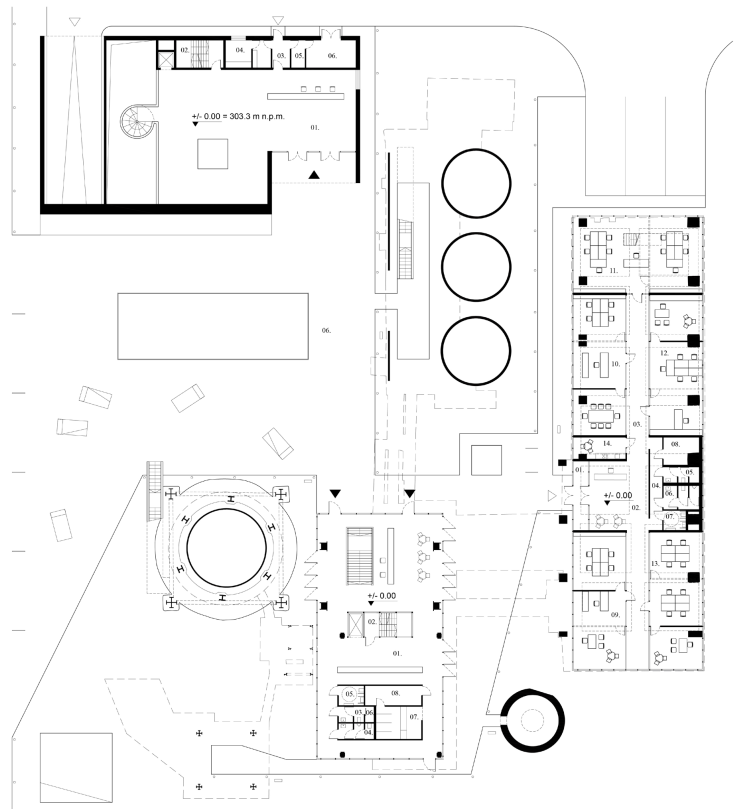
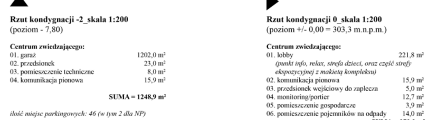
Widoczną ponad teren część Centrum Zwiedzającego tworzy nachylona w kierunku Pieca zielona przestrzeń relaksu, która jest swoistym przedłużeniem wewnętrznych funkcji budynku. To tutaj po zakończeniu zwiedzania obiektów Wielkiego Pieca można zatrzymać się i relaksując obserwować ogrom stalowych konstrukcji.

Wewnątrz Centrum Zwiedzającego w części naziemnej kryje się lobby wejściowe z kasą, punktem informacyjnym oraz kawiarnia – połączona poprzez taras ze strefą zielonego dachu. W części podziemnej znajdują się doświetlone przez patio: audytorium z funkcjami pomocniczymi oraz część administracyjna. Patio może być wykorzystywane jako dodatkowa przestrzeń wystaw tymczasowych lub jako tło dla specjalnie zaprojektowanej instalacji artystycznej dla tego miejsca. Centrum Zwiedzającego połączone jest podziemnym przejściem z Centrum Ekspozycyjnym wytworzonym w dawnym budynku sterowni i maszynowni.

Budynek Centrum Zwiedzającego łączy te pomieszczenia, które mogą funkcjonować osobno, w ramach działań komercyjnych Muzeum Wielkiego Pieca. Możliwe jest wynajęcie przestrzeni audytorium bez konieczności ingerencji w pozostałe części projektowanych obiektów. Możliwe jest również wynajęcie kawiarni bez konieczności wydzielania stref czy zamykania części budynku.

Strefa ekspozycji zostaje zaprojektowana w istniejącym budynku maszynowni i sterowni. Dla zwiedzających zostają udostępnione wszystkie 3 poziomy obiektu istniejącego. W strefie parteru pomiędzy stalowymi elementami konstrukcji zostaje zaprojektowana, jako dodatkowy poziom, strefa wejściowa z punktem informacyjnym, kasą, sklepikiem, strefą relaksu, szatnią oraz osobnym zestawem sanitariatów. W środkowej części parteru znajdują się paradne schody, które prowadzą do części podziemnej Centrum Zwiedzającego.

Opis projektowanych rozwiązań konstrukcyjnych oraz

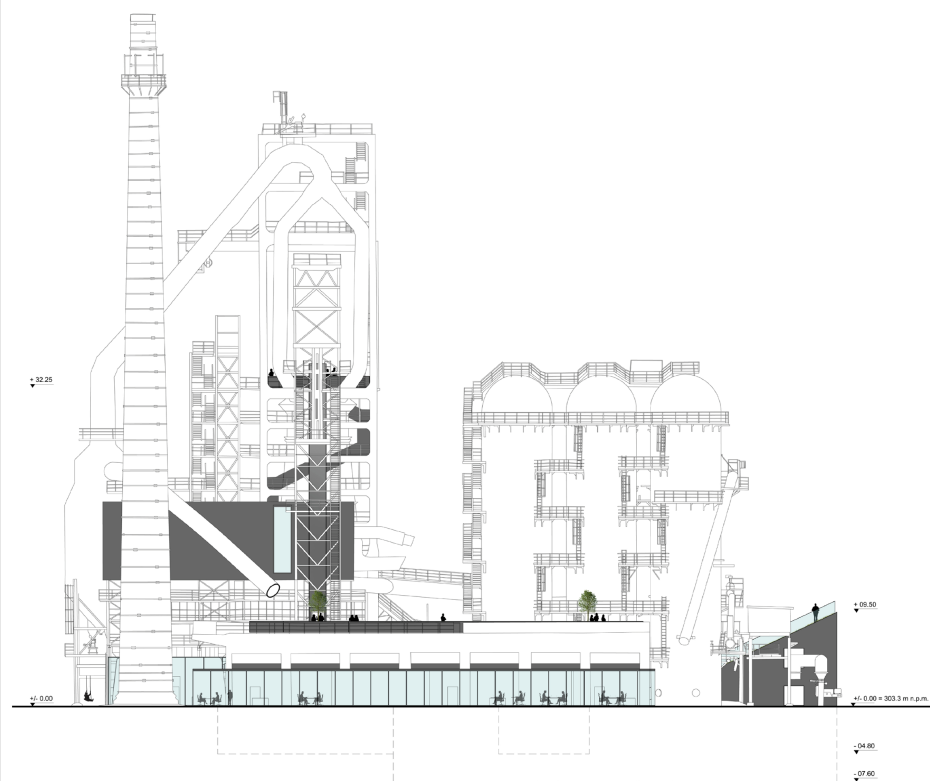
Koncepcja projektowa zakłada w uproszczeniu wykonanie kompleksu trzech obiektów kulturalnych. Dwa z nich – obiekt Centrum Ekspozycyjnego oraz biur komercyjnych – powiązane są strukturalnie z istniejącymi obiektami Wielkiego Pieca. W tym przypadku do wykonania jest wpisująca się w istniejące konstrukcje (stalowe oraz żelbetonowe) przeszklona elewacja, którą projektuje się jako ślusarkę aluminiową.

Trzeci obiekt projektowanego kompleksu – Centrum Związających – projektuje się jako obiekt głównie podziemny. Zgodnie z raportem z badań terenowych, istniejący gruntu nie posiada wystarczającej i zniszczonej. W wypadku budowy obiektu na powierzchni konieczna byłaby wymiana gruntu i projektowanie głębokich fundamentów. Wykorzystać tutaj konieczności wykonania wykopów. Centrum Związających zaprojektowano jako obiekt głównie podziemny. Projektuje się przegrady pionowe oraz poziome jako żelbetowe zarówno w części podziemnej jak i naziemnej. Elewacje części naziemnej projektuje się w układzie z blachy stalowej w kolorze czarny. Skłoty dach trawosy projektuje się jako zielony (mata rzeczodłukowa) w technologii dachu odwodnionego.

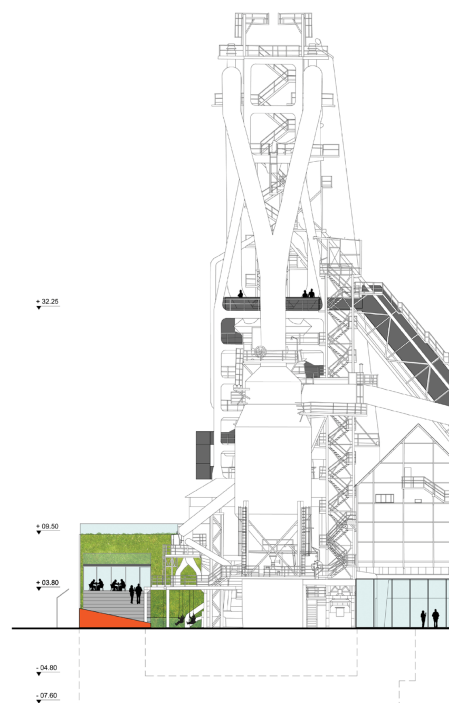
Ponad to, główne ciągi nowej komunikacji związanej z projektowaną siecią edukacyjną, takim jak kładka łącząca budynek ekspozycji maszynowni i sterowni z tarasem widokowym umiejscowionym na żelbetonowej estakadzie kolejowej, sam taras, platforma widokowa znajdujaca się na poziomie + 32,25 m wkomponowana w konstrukcję stalową Wokół Pieca oraz schody platformy widokowej prowadzone obwodowo wokół pieca, wykonane są jako otwarte o lekkiej konstrukcji elementy według schematu: podkonstrukcja stalowa + okładzina z blachy stalowej w kolorze czarnym.

Nawierzchnię utwardzoną placu oraz ciągów pieszych zagospodarowania projektuje się jako nawierzchnie betonową, zacieraną, przecinającą dyłkami technologicznymi oraz korytami odwadniającymi teren. Swobodnie układane, mobilne meble miejskie projektuje się jako elementy z tworzywa sztucznego.

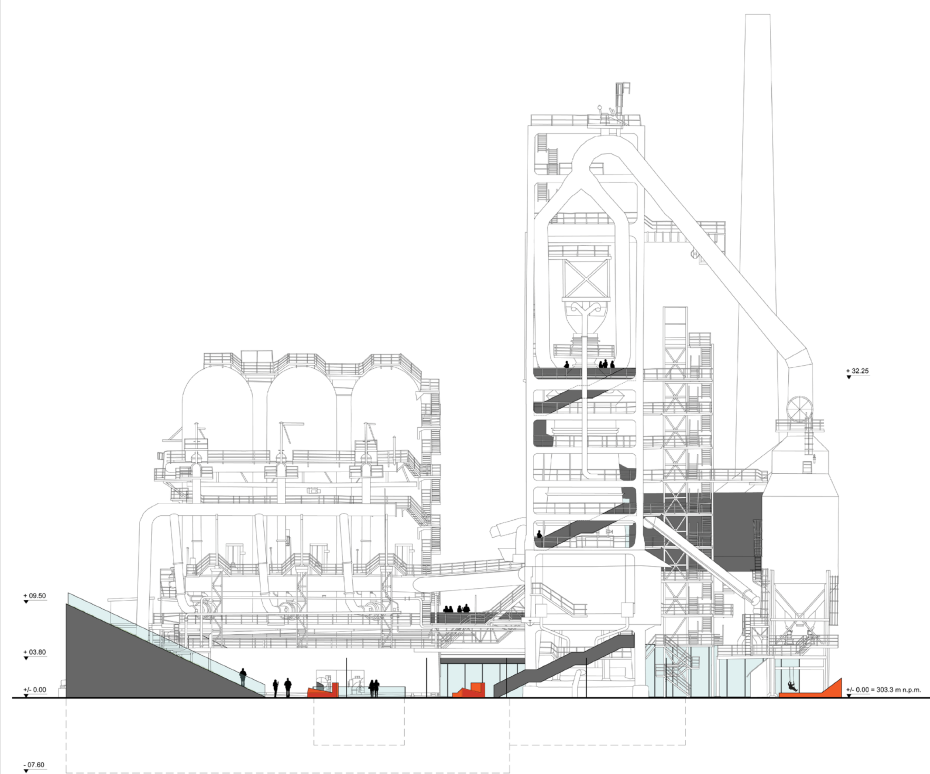

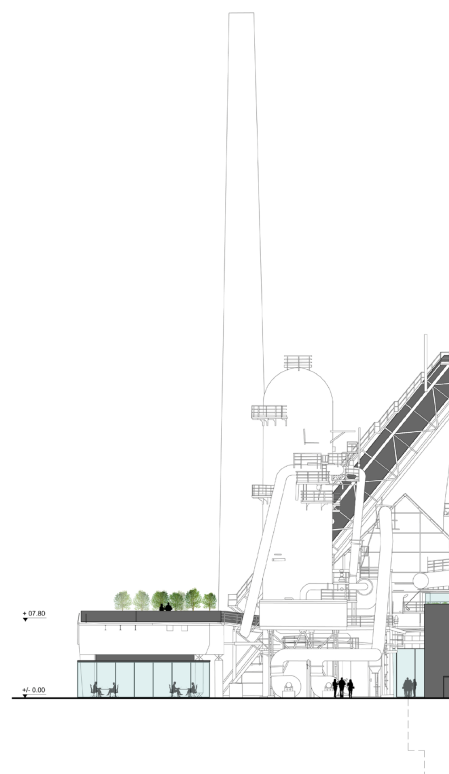
Elevacja wschodnia kompleksu, skala 1:200

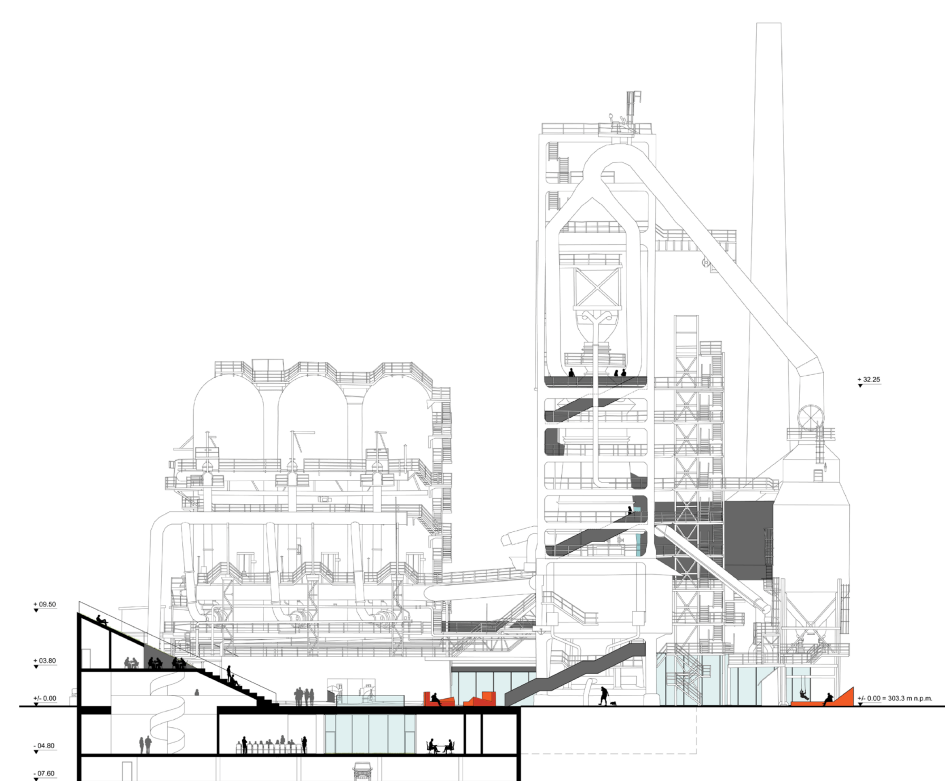
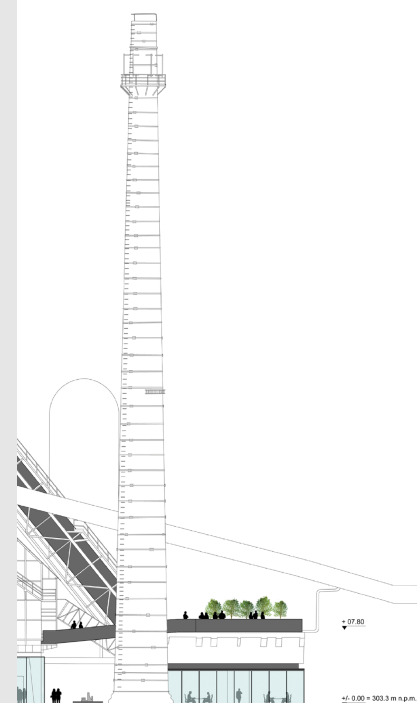
Elevacja południowa kompleksu, skala 1:200

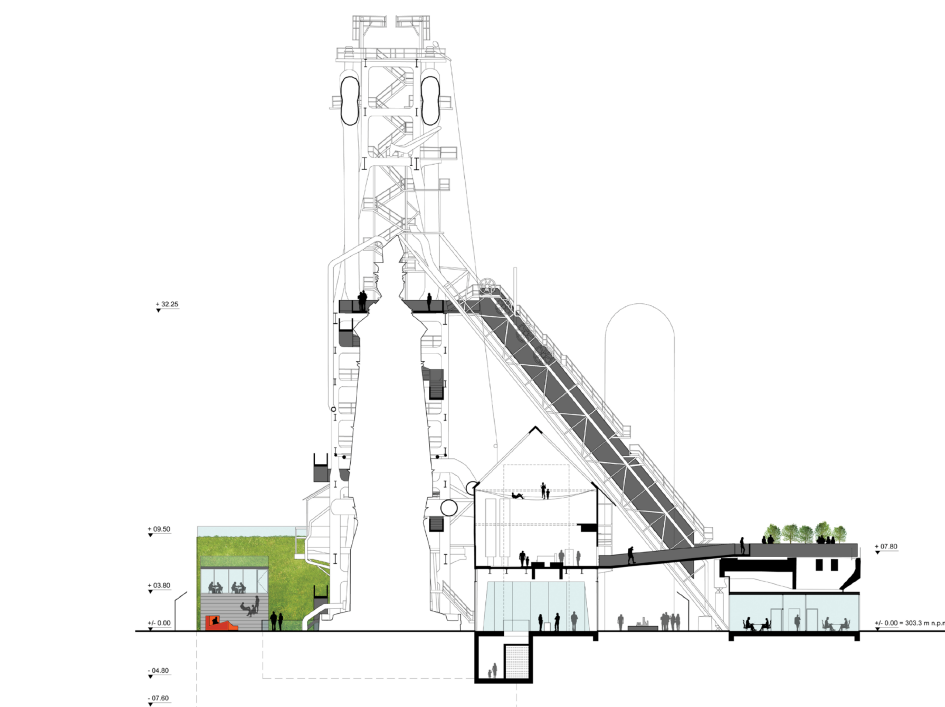
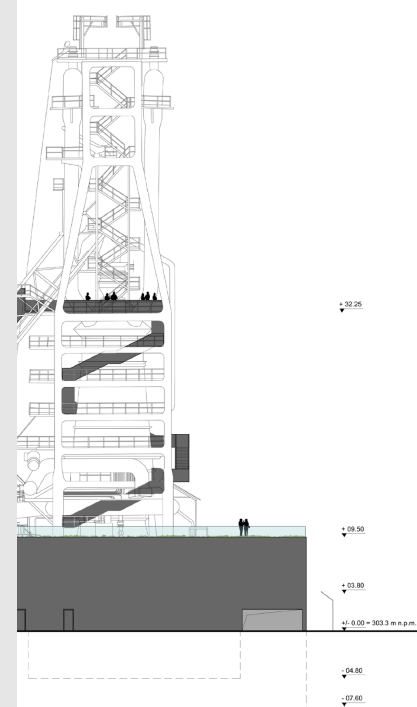
Elevacja zachodnia kompleksu, skala 1:200

Elevacja północna kompleksu, skala 1:200

Przekrój B-B, skala 1:200

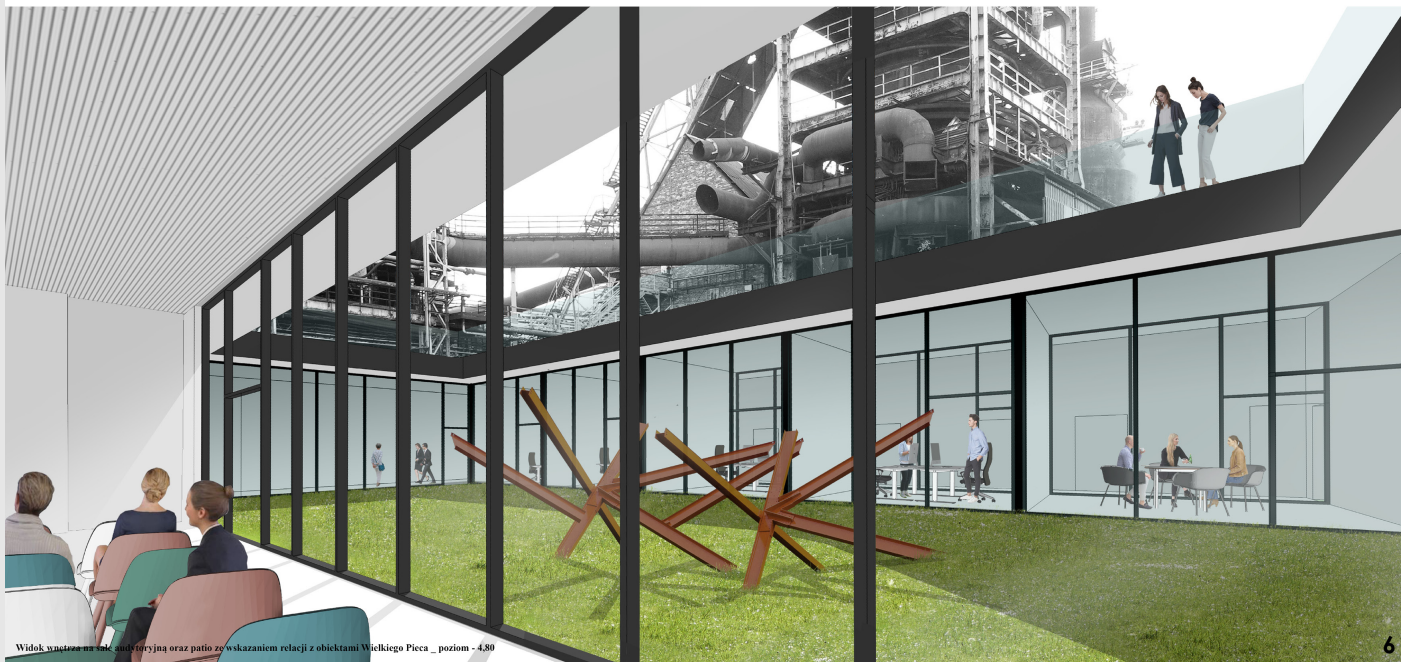
Przekrój C-C, skala 1:200

Widok na strefę ekspozycyjną budynku sterowni maszynowni _ poziom +14,50

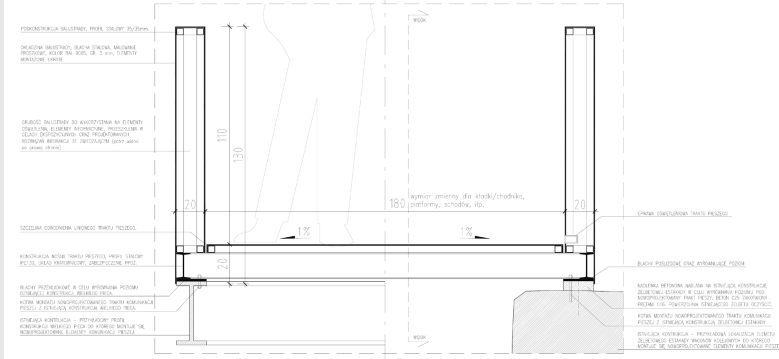
Widok wnętrza na wejście do budynku sterowni maszynowni _ poziom +/- 0,00

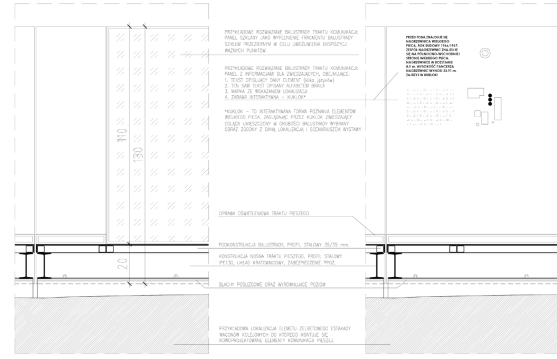
Widok wnętrza na hol, kafełkarnię oraz patio ze wskazaniem relacji z obiektami Wielkiego Pica _ poziom -4,50

6

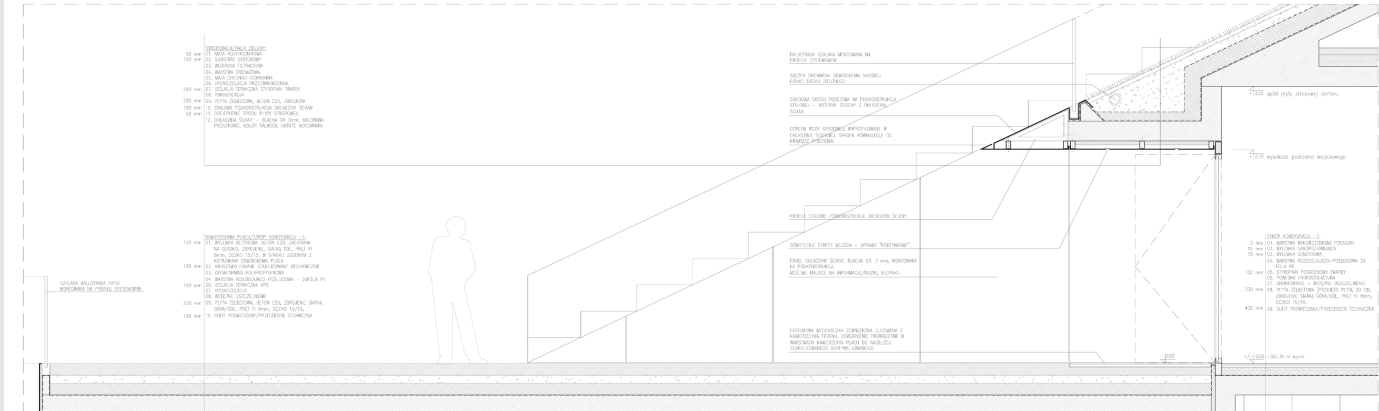
Detal nr 1 - przekrój traktu komunikacyjnego istniejących elementów kompleksu _ skala 1:10
Przekrój przez trakt komunikacyjny w dwóch przykładowych lokalizacjach - na stłowej konstrukcji Wielkiego Pica oraz na żelbetonowej konstrukcji wagonów kolejowych.

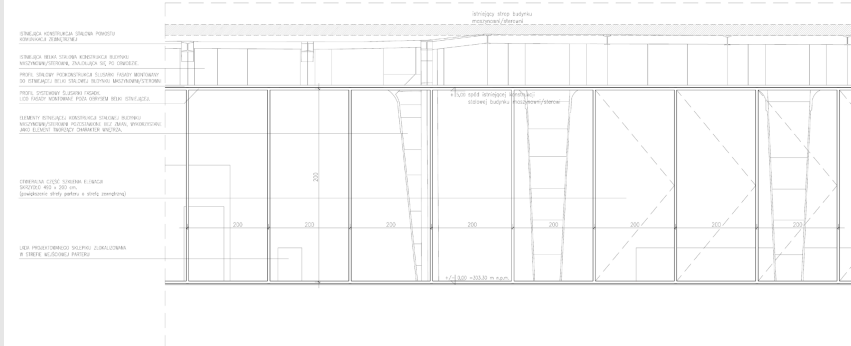
Detal nr 2 - widok balustrady traktu komunikacyjnego istniejących elementów kompleksu _ skala 1:10
Widok na balustradę traktu komunikacyjnego w dwóch wariantach. Z opcją przeszklenia dla ekspozycji ważnego elementu oraz z kompletem informacji dla zwiedzającego. Dodatkowo przykład projektowanego zabawy interaktywnej - kiosków do ukrytego obrazu.

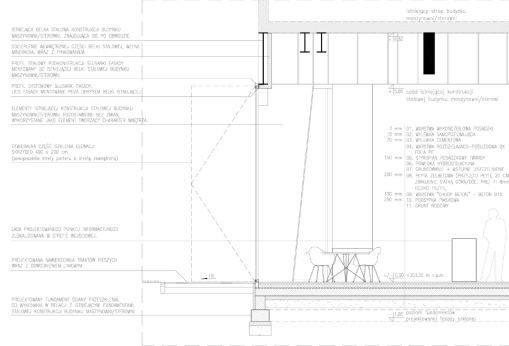
Detal nr 3 - strefa wejścia do budynku Centrum Związków oraz teras przed wejściem _ skala 1:25
Przekrój pokazujący relację pomiędzy wejściem do budynku w relacji z terenem otwartym oraz dachem autonomicznie przetransformacji.

Detal fasady nr 1 _ skala 1:50
Widok fragmentu elewacji projektowanego Centrum ekspozycyjnego w istniejącym obiekcie maszynowni i sterowni (widok przedstawia rozwiązanie w zakresie doposażenia nowoprojektowanego poziomu parteru do istniejącej konstrukcji stalowej budowlany).

Detal fasady nr 2 _ skala 1:50
Przekrój przez elewację projektowanego Centrum ekspozycyjnego w istniejącym obiekcie maszynowni i sterowni (przekrój obejmuje nowoprojektowaną kondygnację parteru).

Widok z poziomu przechoźnia od strony ulicy Piotra Nidermanna _ poziom +/- 0,00

7

Schemat aksometryczny projektowanej koncepcji.

Opis elementów projektowanej ekspozycji:

Tercie piętro budynku maszynowni sterowni projektowany jest jako strefa ekspozycji z wykorzystaniem istniejących regałów oraz magazynowanych w nich elementów użytkowych. Regały wykorzystuje się również jako miejsce wystawowe dla nowych elementów wystawy. Zwiadowcy mogą w pełni odczytać charakter tego pomieszczenia - lokalizacja magazynowych regałów pozostawiona jest bez zmian.

W hali, w której umieszczona jest maszyna wyścigowa na wysokości trzeciego poziomu budynku projektuje się punkt labiryntowy stacji ekspozycji. W pobliżu dolowej części prowadzącej, a pomiędzy ścianami rozpiętej platformy z siatki, dzięki której zwiadowcy mogą podziwiać z góry maszynę wyścigową i przez szczyt przyleciać na konstrukcję Wieżowego Pieca. Platforma jest również dodatkową przestrzenią relaksu - przez wizualizację na planie nr 6.

Druge piętro budynku to strefa ekspozycyjna przedstawiająca istniejące elementy rozdzielnic elektrycznych. Dodatkowo wykorzystuje pozostałe pokoje poziomu, projektuje się pomieszczenie z funkcją warsztatu oraz pomieszczenie z wojennym wirtualną rzeczywistością z oprogramowanym obrotom przedstawiającym kompleks Wieżowego Pieca w czasie jego funkcjonowania.

Pierwsze piętro budynku Centrum Ekspozycyjnego z jego pomieszczeniem sterowni również posiada w stanie niezmienionym w formie stałej wystawy. Istniejący panel sterowni zabezpieczony został przesłoniem z możliwością umieszczenia na nim dodatkowych informacji wizualizujących działanie poszczególnych elementów pędu sterowni. Dodatkowo, w przestrzeni wokół pomieszczenia sterowni projektuje się wystawę typu "time line" z historią o Wielkiej Piecy.

Ścieżka zwiedzania prowadzona jest również nowoprogjektowanymi chodnikami kładkami wkomponowanymi w istniejącą konstrukcję Wieżowego Pieca oraz żelbetonowej estakady. Istniejące chodniki kładki projektowane jest jako element przestrzeni, w którym umieszczono są informacje, wskazówki oraz elementy interakcji ze zwiadowcą - patrz detal na planie nr 7.

Istniejące pomosty konstrukcji stalowej uznaje się za w części możliwe do udogodnienia dla zwiadowców, w szczególności po wykonaniu ekspertyzy konstrukcyjnej stanu technicznego elementów stalowych. Istniejące drzewa w ścianach zewnętrznych prowadzące na pomosty projektuje się jako dodatkowe przesłone szklane, w pełni przeszklone, taflę zwiadowcy będą mieli pełny widok w każdą stronę w stronę stalowy pomost.

Nowy trzon komunikacyjny należy traktować jako główną przestrzeń dla ekspozycji multimedialnej wystawy stałej (na schemacie oznaczono kolorem grafitowym). Decyzją projektową jest minimalizowanie dodatkowych elementów przedzielających istniejącą strukturę - patrz wizualizacja na planie nr 6. W obrębie nowoprogjektowanej kondygnacji 0, trzon komunikacyjny projektuje się jako przeszkody dla zwiadowców nowej ścieżki zwiedzania i uproszczenia orientacji przestrzennej w obiekcie.

Proponowana ścieżka edukacyjna/zwiedzania: Przedstawiono najwyżej scenariusz odwiedzin poruszający od strefy wejściowej w budynku Centrum zwiędzającego, przez audytorium oraz patio znajdujące się na kondygnacji podziemnej, cztery powtórzone Centrum ekspozycyjne w budynku maszynowni sterowni, taras widokowy na żelbetonowej estakadzie, ścieżkę wycieczki platformy widokowej na Wieżowym Piecu, aż do pomostu zejścia na plac ogólnodostępny, tam przykładowe ścieżki zwiedzania przedstawiono poniżej.

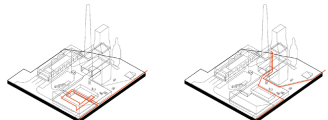
Wykonane jako odlew, wolnostojące podium z makieta terenu wraz z informacją o kompleksie Wieżowego Pieca, kierunkami i dostępnymi ścieżkami zwiedzania stanowi zawsze dostępny punkt informacyjny.

Strefa przy magazynach, dostępna istniejąca siatka ścian to w pełni dostępna z poziomu terenu przestrzeń interakcji ze zwiadowcą. Ponadto, wprowadzone zostaną tu dodatkowe schody umożliwiające wejście na podst. zespołu nagrzewnicy w ramach kolejnego miejsca udogodnienia dla zwiadowcy.

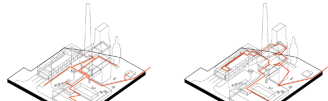
Indololna, betonowa nawierzchnia centralnego placu oraz traktów piesznych w zamierzeniu nie odzwierciedla uwagi i porusza w pełni skupia się na poziomie elementów Wieżowego Pieca. W nawierzchni placu w ramach wzbogacenia ścieżki zwiedzania wpisano elementy interakcyjne do miejsca - czyli z historyczną cześcią. To forma odzwierciedlenia historii miejsca poprzez zabawę w sztukę.

Patio znajduje się na poziomie -4,80 spełnia funkcję doświetlenia części podziemnej obiektu, ale projektowane jest również jako część ekspozycyjna w ramach czasowego powiększenia galerii sztuki w sali audytorijnej. Patio wzbogaca program funkcjonalny przestrzeni sali audytorijnej. Pomocny wytyczeniem czasowym patio również można wykonać, w celach wystawowych np. jako tzw. "galeria podziemna".

Mulitne inne scenariusze ścieżki zwiedzania (poza ścieżką wskazaną na głównym schemacie aksometrycznym):

Scenariusz 1: ewent. w sali audytorijnej. Główny zwiadowczy przebiega na wykład. Po wykonaniu oglądania sceny wystawy w patio. Następnie kierunek z centrum w kierunku ogólnego oraz na zewnątrz i istniejącym dachu budynku Centrum zwiędzającego.

Scenariusz 2: zwiedzanie terenu w czasie gdy obiekt jest zamknięty. Zwiadowcy zwiędzają chodząc po w całym otwartym terenie podziwając widok na Wieżowego Pieca oraz kierując się ze strefy dostępnych atrakcji i przestrzeni publicznej.

Scenariusz 4: zwiedzanie w przestrzeni. Zwiadowcy kierują się w kierunku istniejących elementów komunikacyjnych Wieżowego Pieca, kierując się w kierunku kompleksu (głównie platformy widokowej). Zwiadowcy jest typową elementem interakcji wystawowej.

Opis poszczególnych kondygnacji:

Połać dachu
Projektowane doświetlenie kondygnacji 0 (poziom + 14,50) umożliwiające widok na konstrukcję Wieżowego Pieca.

Kondygnacja +3 (poziom + 14,50)
Centrum ekspozycyjne
Tercie piętro z udogodnieniem dla zwiadowców pomieszczeniem magazynu oraz wprowadzoną strefą relaksu w formie siatki zawieszonych w przestrzeni pomieszczenia maszynowni. W celach komunikacyjnych wprowadzono w środkowej części trzon z windą oraz schodami.

Kondygnacja +2 (poziom + 10,80)
Centrum ekspozycyjne
Druge piętro z udogodnieniem dla zwiadowców pomieszczeniami rozdzielnic elektrycznych - istniejące elementy posiadają bez zmian i stanowią część ekspozycji. W celach komunikacyjnych wprowadzono w środkowej części trzon z windą oraz schodami.

Kondygnacja +1 (poziom + 6,60)
Centrum ekspozycyjne
Pierwsze piętro z udogodnieniem dla zwiadowców pomieszczeniem sterowni oraz maszynowni - istniejące elementy posiadają bez zmian i stanowią część ekspozycji. W celach komunikacyjnych wprowadzono w środkowej części trzon z windą oraz schodami.

Kondygnacja +1 (poziom + 7,80)
Taras widokowy
Otwarta platforma nakładana na żelbetonową estakadę umożliwiającą obserwację elementów Wieżowego Pieca, głównie zespołu nagrzewnicy.

Żelbetonowa estakada wagonów kolejowych
Decyzją projektową element pozostawiony jako ważny mimo braku decyzji konserwatora. Obiekt ten dopowiada industrialny charakter całego założenia.

Kondygnacja +1 (poziom + 3,80)
Centrum zwiędzającego - część naziemna
W przestrzeni drugiego piętra budynku naziemnego zaprojektowano kawiarnię oraz zapiętkę. Otwarty taras połączony jest ze strefą zielonego dachu szklonego oraz poprzez schody strefowe z placem publicznym projektowanym na poziomie terenu istniejącego.

Kondygnacja 0 (poziom +/- 0,00)
Centrum ekspozycyjne
Strefa ekspozycyjna projektowana z wykorzystaniem budynku maszynowni i sterowni. Na parterze pomosty słupami konstrukcji stalowej budynku projektuje się strefę lobby i funkcjami takimi jak punkt info, sklepik, szatnia, strefa relaksu. Budynek połączony jest z podziemiem kondygnacją budynku Centrum zwiędzającego.

Kondygnacja 0 (poziom +/- 0,00)
Biura komercyjne
Projektowane jako osobna kultura związana się pod żelbetonową estakadą wagonów kolejowych przy jak najmniej ingerencji w istniejącą konstrukcję. Zaprojektowano 3 kompleksy biurowych zgodnie z wymogami Regulaminu.

Kondygnacja 0 (poziom +/- 0,00)
Centrum zwiędzającego - część podziemna
Kondygnacja funkcjonująca jako strefa wejścia do centrum zwiędzającego. Umieszczono tu podstawowe funkcje jak punkt info, makieta kompleksu Wieżowego Pieca.

Elementy istniejącego kompleksu Wieżki Piec
Zakończono projektem pozostawiono:
- wieża piec A
- wieża składowa
- wyciąg osobowo-transportowy
- odpyk maszynowy
- zespół nagrzewnicy
- maszynownia i sterownia Wieżowego Pieca
- komin ceramiczny
- oraz żelbetonową estakadę wagonów kolejowych

Kondygnacja platformy widokowej (poziom + 32,25)

Terren istniejący (poziom 303,3 m.n.p.m.)
Podłoga terenu istniejącego
Zaprojektowano otwartą plac między. Ogródniono teren z 3 stron pozostawiając pełne otwarcie od strony ul. Niedurnego. Zaprojektowano miejsce dla 3 autobusów, stojaki rezerwowe. Ciepło, wzbogacając placu gabarytów mobilne meble miejskie. Nawierzchnia placu zaprojektowano jako jednolitą, bez warstw mogących odłączyć uwagi od głównego ekspozycji.

Kondygnacja -1 (poziom -4,80)
Centrum zwiędzającego - część podziemna
m.in. funkcje: audytorium, patio, szatnia, lobby, biura administracji, warsztat konserwatora.

Kondygnacja -2 (poziom -7,60)
Podziemny parking
46 miejsc postojowych (w tym 2 dla osób niepełnosprawnych). Wyjście z poziomu parkinga prowadzone jest przez budynek Centrum Zwiędzającego.

Widok z lotu ptaka nr 1 - narożnik południowo-zachodni

Widok z lotu ptaka nr 2 - narożnik północno-zachodni

